

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
Z P R A V O D A J
města Hranic a lázní Teplic n. B.

Josef Černý: Prázdniny skončily

ZÁŘÍ 1986

Ročník XXVII.

Ustavující plenární zasedání MěstNV v Hranicích

Ve středu 25. června 1986 se uskutečnilo v sále sokolovny ustavující plenární zasedání Městského národního výboru. Jednání byla přítomna delegace okresních orgánů v čele s tajemníkem OV KSC RSDr. Jaroslavem Porvolem, místopředsedou ONV ing. Drahoslavem Havlasem a další hosté.

Jednání ustavujícího plenárního zasedání, které zahájil dosavadní místopředseda MěstNV s. Zdeněk Mayer, schválilo pořad pléna, mandátovou komisi a komisi pro návrh na usnesení.

Po projednání a schválení zprávy mandátové komise o prověření platnosti voleb 110. poslanců Městského národního výboru, složili tito ústavou předepsaný slib. Dále následovala volba funkcionářů a orgánů MěstNV. Na návrh městských orgánů, který předložil předseda MěstV KSC a NF s. Václav Dohnal, byl ustavujícím plenárním zasedáním zvolen předsedou MěstNV Ing. Josef Libich, který současně převzal odznak státní moci a další řízení jednání. Do funkce tajemníka MěstNV byl zvolen JUDr. Vojtěch Čoček, místopředsedy MěstNV s. Zdeněk Mayer a Jiřina Kameničková. Dále byla zvolena patnáctičlenná rada, výbor lidové kontroly, třináct komisí MěstNV, čtyři správní komise a jejich složení. Ustavující plenární zasedání dále schválilo zřízení pěti odborů MěstNV, včetně potvrzení jejich vedoucích do funkce.

Po volbě funkcionářů a orgánů MěstNV přednesl předseda MěstNV Ing. J. Libich zprávu o opatření k realizaci závěrů XVII. sjezdu KSC, konkretizovanou na podmínky práce nově zvolených orgánů, života občanů a rozvoje města. V této souvislosti zdůraznil politickou odpovědnost všech poslanců za důslednou realizaci komplexního hospodářského, sociálního a kulturně-spolocenského rozvoje města a jeho místních částí, který je zakotven ve volebním programu na léta 1986 — 90. Dále seznámil poslance a ostatní účastníky plenárního zasedání s rozhodujícími úkoly jednotlivých oblastí, jejichž úspěšné uvádění do života bude vyžadovat jak soustavné zkvalitňování řídící a politicko organizátorské činnosti orgánů MěstNV, tak jejich trvalou a stále účinnější součinnost s orgány a organizacemi NF a spolupráci se závody a podniky. Zvlášt aktuální však bude bezprostřední kontakt a spojení poslanců s občanskými výbory a zejména s občany, poznávat jejich zájmy, potřeby i problémy a iniciativně se podílet na jejich řešení.

Je proto morální povinností a cíti poslanců, uvědomělou každodenní prací aktivně přispívat ke spokojenějšímu životu spoluobčanů, k dalšímu rozvoji města a jeho místních částí.

V závěru jednání schválili poslanci zprávu o zásadních opatřeních a úkolech k realizaci závěrů XVII. sjezdu KSC a volební program na léta 1986—90 jako závaznou směrnici pro činnost Městského národního výboru v nastávajícím období.

A. Lang

Radostné ohlédnutí nad výsledky společné práce

Rozvíjet vztahy mezi lidmi, projevovat úctu k člověku a jeho práci, zájem o jeho životní radost a starost je obsahem činnosti Sboru pro občanské záležitosti MěstNV v Hranicích.

Tento devadesátičlenný kolektiv obětavých funkcionářů svým citlivým vztahem a přístupem věnoval velkou pozornost občanům všech věkových kategorií, stejně tak zkvalitňování ideového obsahu a kulturně společenské úrovně občanských obřadů a slavnostních událostí. Vedle již tradičně osvědčených obřadů a

forem práce uplatňoval nové — byl při ukončení docházky dětí v mateřských školách, věnoval pozornost a zájem brancům v předvojenské přípravě, stejně jako jejich nástupu do vojenské základní služby, zúčastnil se slavnostního předávání klíčů od bytů, organizoval důstojné obřady pro jednotlivce a pracovní kolektivy, kteří se mimořádně zasloužili o rozvoj socialistické společnosti.

To vše bylo obsahem jednání posledního zasedání Sboru pro občanské záležitosti, který výsledky společné práce zhodnotil a vytýčil nové a náročnější úkoly pro příští období.

Hodnotící zpráva místopředsedkyně MěstNV a předsedkyně Sboru pro občanské záležitosti s. Jiřiny Kameničkové nejlépe vystihla mnohostrannost výchovného působení Sboru. O jeho náročné a ušlechtilé činnosti uvedla následující přehled. V roce 1981 uskutečnil SPOZ 125 akcí s účastí 7.112 občanů, v roce 1985 to bylo již 212 akcí s účastí 14.795 občanů. Mimořádně byla bohatá činnost SPOZ v uplynulém I. pololetí letosního roku, která byla výrazně motivována probíhajícími významnými výročími a politicko společenskými událostmi.

Kladně byl hodnocen také podíl pracovních aktivů při občanských výborech, organizacích NF, stejně jako pomoc škol a kulturně výchovných zařízeních, které přispěly k důstojnému průběhu slavnostních akcí.

I přes velmi dobré výsledky činnosti Sboru pro občanské záležitosti, existují ještě rezervy a nevyužité možnosti v utváření soudružských vztahů mezi lidmi. Věříme, že Sbor pro občanské záležitosti při MěstNV v Hranicích bude i nadále aktivně pracovat a hledat a rozvíjet nové přístupy a projevy k životním událostem občanů.

AL

Ocenění Hranických cihlářů

Z výsledků mnohaletého úsilí se mohou těšit členové Brigády socialistické práce Československo sovětského přátelství ze závodu Pálená krytina n. p. Severomoravské cihelny Hranice. Historickým dnem této BSP byl 14. červen 1986, kdy její zástupci převzali v Ostravě „Rudou standartu ÚV SČSP“. Jen sedm kolektivů ze všech rezortů národního hospodářství a ze sedmdesáti vybraných soutěžících BSP — ČSP mohlo v rámci Severomoravského kraje obdržet toto vysoké ocenění. Cihlářský kolektiv BSP z Hranic byl mezi nimi. Blahopřejeme. Seznam členů BSP — ČSO v soutěžním roce:

Josef Vorel — vedoucí, Ludmila Křížková, Dana Bartoníková, Anna Posmyková, Ludmila Konvičná, Ludmila Phillipová, Eva Zbrožková, Hermína Juřícová, Irena Grossmanová, Jitka Ottová, Jan Pospíšil, Karel Ferda, Pavel Neubaumer, Milan Václavík, Miroslav Václavík, Bohumil Horný, Miroslav Zuzanik, Stanislav Bagár, Antonín Krejčí, Stanislav Pavelka, Jaroslav Merta.

BH

DŮM BURKEŠOVSKÝ čp. 119 NA ROHU NÁMĚSTÍ, později lékárna a první pošta ve městě

Tento jednopatrový, kdysi velkoměšťanský právovárečný dům s domovním podloubím, později zazděným, ležící na rohu severní strany náměstí a ulice Zápotockého, s atikou nástavcovou zdí, zakrývající střechu domu a zvyšující opticky průčelí domu o druhé patro, měl až do počátku 19. století volný vjezd z ulice Horního podloubí do dvora v zadní části domu. Tato zadní dvorní část domu je dnes zastavěna přízemní budovou býv. prodejny obuvi fmy Bata (používanou dnes jako výloha obchodu elektro-televizory, umístěného v přední části domu) a menším domkem (býv. prádelny a čistírny „u Fialů“), vestavěnými mezi dům čp. 119 a dům Lidové školy umění čp. 118, postavenými od základu poč. 19. stol. právovárečným mešťanstem jako mešťanský hostinec „U slunce“.

Od konce 16. až do poloviny 18. století byli majiteli tohoto domu mešťanští kovářtí mistři. Kovářská dílna s otevřenou kovářskou výhní byla umístěna v zadní dvorní části domu, a byla přístupná z ulice Horního podloubí pro vjezd povozů mešťanů, zabývajících se vedle řemesla též zemědělstvím na svých předměstských dvorech a chalupách, formanských vozů i cestujících. Koncem 18. století po vybudování císařské silnice z Olomouce přes Hranice do Haliče byla do tohoto domu umístěna pro výhodnou jeho polohu nově zřízená c. k. poštovní stanice s volným vjezdem a výjezdem do ulice, která tu pak setrvala až do r. 1820.

Dům má pohnutou historii, a v životě města hrál často význačnou úlohu. Při založení nových městských register purkrechtních koncem 16. století patřil kováři Simona Paškovi, který jej r. 1580 prodal se vším příslušenstvím za 800 zl. měšťanu Janu Mlynářovu. Ten po koupi jiného většího domu prodal r. 1587 dům s rolí a zahradou, ležící při roli i s jiným příslušenstvím za 900 zl. Mikuláši Burkešovi, starému kovářskému mistru z Potštátu, který se přestěhoval s rodinou do Hranic. Po brzké jeho smrti prodali věřitelé a nápadníci jeho pozůstatosti dům r. 1592 za 1 100 zl. kovářskému tovaryšovi Markusevi Kryštofovi z Olomouce, který pracoval u Burkeše a vzal si jeho vdovu Katerinu za manželku a tím získal i kovářskou dílnu. Starší dcera Burkešova Eva se provdala již r. 1597, druhá dcera Sabina r. 1608. Nejmladší Burkešův syn Adam se vyučil kovářství u otčíma a pracoval r. 1619 ve Šternberku, kam mu byly posílány peníze z domu po otci. Jeho matka se po smrti Kryštofova vdala potřetí za kováře Mikuláše Svobodu, který provozoval dále kovářské řemeslo na domě.

Syn Adam Burkeš se vrátil v roce 1620 do Hranic a po smrti Svobodově koupil r. 1624 otcovský dům s rolemi, lukami, stodolou a zahradou při ní za 1 300 zl. Byl už ženatý s Dorotou a měl dva syny, Martina a Jana, a dceru Kateřinu. Už v r. 1625 byl členem městské rady v Hranicích spolu s Lukášem Kremzem, bývalým panským kuchařem, a v roce 1626 byl zvolen a potvrzen za staršího purkmistra města. Jako luterán musel po r. 1622 pod novou vrchností města kardinála Františka z Dietrichsteina přestoupit jako jiní měšťané na katolickou víru, nechtěl-li ztratit majetek a odejít do emigrace. Když se však toho roku 1626 válečné události vyvíjely v neprospečných císaře a v říjnu přitáhla k Hranicím evangelická vojska dánského krále s pluky Mansfeldskými a hranickými emigranty v čele s Alexandrem Holubem z Nadějova, bývalým Molovým panským úředníkem a majitelem dvora ve městě, otevřelo jim město brány a přijalo dánské vojsko jako osvoboditele. Burkeš a měšťané přijali opět luterskou a bratr-

skou víru a dosadili své kazatele. Město se pak stalo důležitým opěrným bodem dánského panství na obsazené severní Moravě a ve Slezsku. Příštího roku se však situaci obrátila. Císařská vojska přitáhla v červenci 1627 k Hranicím, obléhla město a 11. července město dobyla. Dánské panství se na severní Moravě a ve Slezsku zhroutilo. Alexander Holub, který bránil jako velitel s malou dánskou posádkou zámek Hradec u Opavy, byl po jeho dobytí císařským vojskem zajat a popraven v Opavě.

Burkeš byl po dobytí města r. 1627 uvězněn spolu s jinými provinilými předními měšťany. Vyšetřovací komise kladla mu za vinu, že r. 1626 jako první purkmistr města zapomněl na svou příslušnost věrnosti vrchnosti kardinálu Dietrichstejnovi a císaři, na svůj závazek a povinnost a zradil katolickou víru. Při obléžení města Mansfeldským r. 1626 nedopustil střílet na Holuba, velitele odílu emigrantů v dánském vojsku, a když město otevřelo brány nepřítele, zradil císařskou posádku na zámku s velitelem a panskými úředníky, když se chtěli zachránit tajnou chodbou. Jako purkmistr města podpořil dánská vojska vysokou sumou peněz. Při obléžení města r. 1627 císařským vojskem řídil se ve všem radami a rozkazy velitele obrany města, bělotínského fojta Brustumanna, bývalého císařského důstojníka. Proto jako přední účastník rebelie, který vzdal město nepřítele, byl odsouzen k trestu smrti stětímu v městském pranýře na náměstí. Také nový první purkmistr města v r. 1627 Jan Poláček byl odsouzen k trestu smrti stětímu, ale darován mu život. Poprava Adama Burkeše a Lukáše Kremze, předního pobočníka velitele obrany města Brustumanna (který zahynul) proti císařským, vykonána 16. října 1627 na velkém náměstí u městského pranýře. Těla obou vložena do truhel a zahrabána u pranýře. Kosti obou byly nalezeny r. 1754 při kopání základů pro stavbu nového kostela na náměstí, v místech před dnešní kostelní věží. Oba byli vysoké postavy, Burkeš byl asi paděsáti let.

Vdova Burkešova Dorota s 3 malými dětmi podržela dům a řemeslo po manželovi, ale r. 1630 se znova provdala za Andreáše Baumanna z Nového Jičína, který r. 1631 koupil Burkešův dům za 1300 zl. Po Baumannově smrti se Dorota Burkešová provdala r. 1633 potřetí za Jana Mikysku z Malhotic, jemuž postoupil úřad města dům v ceně 1300 zl., když se zavázal, vychovávat dva sirotky po Burkešovi a jednoho sirotka, kterého měla Dorota Burkešová s Baumannem. Nejstarší syn Burkešů Martin byl tehdy již zletilý, ale zemřel za záhadných okolností již r. 1635 ve věku 25 let, druhý syn Jan zemřel r. 1636 ve věku 12 let. Dcera Burkešova Kateřina se provdala r. 1636 za provazníka Václava Masopusta. Jejich matka Dorota Burkešová zemřela r. 1645 ve věku 60 let, její manžel Jan Malhotský zemřel již r. 1643.

Opuštěný dům byl po dobytí města Švédy r. 1645 zpustošen a pobořen, byl proto po skončení třicetileté války prodán r. 1653 pouze za 400 zl., ale kupec dům brzy opustil a zbehl z města. R. 1658 byl znovu prodán kováři Jiříku Kolancíkovi, který jej znova postavil a r. 1660 prodal s rolemi, lukami a zahradou, ležící za Horní branou „jdouce k cihelně“, s kovářskou výhňí při domě za 900 zl. Jiříku Schönovi. Po Schönovi koupil dům r. 1680 za tutéž cenu kovář Martin Čech. Schönův syn Jiřík, který dům převzal, prodal jej r. 1728 svému švagrovi Janu Františkovi, jehož druhou ženu, mladou vdovu si vzal r. 1755 za ženu hranický lékárník František Steiner, rodem z Jihlav, který měl v Hranicích lékárnu již r. 1753. Po snátku přestěhoval svou lékárnu do manželčina domu, který pak r. 1766 sám koupil v licitaci za 1576 zl. Dům na rohu s podloubím měl za souseda dům Jakuba Kresty a v ulici za dvorem městanský pivovar. Steiner byl prvním zkoušeným lékárníkem podle nového medicinálního řádu v Hranicích, a měl tu lékárnu do své smrti r. 1770. Jeho mladší bratr, proslulý akademický malíř vídeňský Jan Steiner, pobýval často v rodině bratra lékárníka v Hranicích, maloval tu také několik velkých oltářních obrazů pro hranický farní kostel. S rodinou lékárníka Steinera

byl v přátelských stycích také otec Gallašův František Gallaš, řezbář a sochař v Hranicích.

Po smrti Steinerově koupili r. 1773 dům v licitaci za 1156 zl. hotově zaplacených, poručníci sirotka Jana a Františka, pozůstalého syna po Janu Františkovovi z prvního jeho manželství, ten se však ani později do domu nenastěhoval. Lékárna zůstala v domě v nájmu až do r. 1785, kdy lékárník musel dům uvolnit na příkaz Krajského úřadu pro umístění nově zřízené c. k. poštovní stanice v Hranicích. Poštovní stanice v Hranicích byla otevřena 1. května 1785 po vybudování nové císařské komerční silnice z Olomouce přes Lipník — Hranice — Frýdek — Těšín — do Haliče, a po přeložení Krajského úřadu přerovského kraje z Olomouce do Hranic v r. 1783. Pošta umožňovala rychlé poštovní spojení Vídne s Haličí. Krajský úřad zajistil ustanovenému poštmistru v tomto domě za roční nájemné 100 zl. třípokojový byt v prvním poschodí domu, a v přízemí dva pokoje do podloubí, z nichž jeden byl určen pro poštovní expedici, druhý pro pošt mistra, dále stáj pro 6 až 8 koní a nad ní místo pro seno a slámu, místo pro dřevo na topení a kůlnu pro dvě poštovní kalesy k dopravě listovní a balíkové pošty i pro osobní dopravu cestujících.

Syn majitele domu Jana Františka soukenický mistr Karel František vy pověděl r. 1815 nájem pošty ve svém domě, ta však tu zůstala až do r. 1820, kdy pošt mistr přenesl poštu do svého nově postaveného jednopatrového honosného domu v Drahotušské ulici čp. 186 (letos zbořeného). Do pozemkové knihy byl dům na náměstí čp. 119 v ceně 8.000 zl. vídeňské měny zapsán Karlu Františkovi až v r. 1821. V r. 1835 byl zapsán jeho dceři Veronice, r. 1845 synu Karlovi Františkovi, který však podepisoval již Františk. Rodinný hrob Františků čís. 119 je dosud dochován na městském hřbitově u východní strany hřbitovní zdi.

V r. 1879 koupil tento dům se zastavěným domovním podloubím za 17.800 zl. měšťan Edward Zámoršky, který připsal r. 1885 polovinu domu manželce Christině. Po vystavění vlastní vily čp. 580 před mostem u Bečvy r. 1897 (později Pollakova vila) prodal Zámoršky dům na náměstí manželům Františkovi a Marii Kalmanovým. Počátkem 20. století patřil dům notáři Františkovi Březinovi, ve dvacátých a třicátých letech manželům Františkovi a Antonii Pařízkovým. Přízemní obchodní místnosti zastavěného domovního podloubí na náměstí pronajali si od devadesátých let bratři Baarové a otevřeli tu textilní obchod, rozšířený později Mořicem Baarem na zásilatelství suken podle výběru nejen v republice, ale i do Rakouska, Jugoslávie aj. Koncem třicátých let koupil dům obchodník plátnem a kanafasy Jan Holý, který měl obchod na druhé straně náměstí v domě advokáta dr. Mazance čp. 96. Po okupaci republiky nacisty a uzavření Baarova obchodu přenesl Holý r. 1941 svůj obchod textilem do tohoto svého domu, v němž byl až do padesátých let.

V obchodní místnosti v zadní části domu, přístupné vchodem z ulice Zápotockého, byl za první republiky obchod láhvíkami a koloniálním zbožím Čeňka Geryka, později po osvobození až do r. 1949 velmi agilní knihkupectví a nakladatelství Jindřicha Těšíka.

Nyní je v přízemních obchodních místnostech na náměstí umístěna prodejna elektro — televizory, která má výlohu také do ulice Zápotockého.

Prameny a literatura: Purkcrechtní a pozemkové knihy města Hranic, OA Přerov, prac. Lipník n. B. B. Indra: Odboj města Hranic 1620 — 1627 a jeho potrestání, Čas. Vlast. spolku muzejního v Olomouci, 1940. B. Indra: K historii hranických lékáren, Československá farmacie, Praha 1978. B. Indra: Pošta v Hranicích 1785 — 1980, příloha ke katalogu Národní výstavy poštovní historie a cenin v Ostravě, 1980. Fotoarchiv KSSPP v Ostravě.

Dům čp. 119 na rohu náměstí se slepou nástavcovou zdí 2. patra.
Foto: K. Fon 1983.

Boční stočená fronta starého domu čp. 119 do ulice Horního podloubí (Zápotockého ul.). Foto K. Fon 1983.

Program V. ročníku hudebního festivalu NOVÁKOVY TEPLICE n. Bečvou"

V letošním roce se již po páté uskuteční hudební festival „Novákovy Teplice nad Bečvou“. Pořadatelé této tradiční akce jsou Čs. státní lázně Teplice nad Bečvou, Česká hudební společnost, Společnost Vítězslava Nováka — odbročka Teplice nad Bečvou. Uskuteční se ve dnech 17. — 20. září 1986.

Středa
17. září 1986
sál LŠU Hranice
19.30 hod.

Zahajovací koncert:
POCTA NÁRODNÍMU UMĚLCI V. NOVÁKOVY
Účinkují: MILAN BIALAS — klavír
VĚRA BIALASOVÁ — klavír
RENATA BIALASOVÁ — klavír
MARTIN BIALAS — housle

Na programu: V. Novák, C. Debussy, L. Janáček, F. Laub,
B. Martinů.

Čtvrtok
18. září 1986
Teplice n. B.,
LD Bečva
19.00 hod.

Mužský pěvecký sbor LUMÍR
Sdruženého klubu pracujících ROH Vsetín
Na programu: V. Novák, E. Suchoň, L. Lukáš, G. F. Händel,
L. Janáček, O. Halma, J. Bazel.

Pátek
19. září 1986
Teplice n. B.
LD Moravan
19.00 hod.

KVARTETO MĚSTA BRNA
Lubomír Čermák — I. housle
Karel Hejl — II. housle
Karel Procházka — viola
Boris Páč — violoncello

Na programu: V. Novák, J. Haydn, F. Schubert

Sobota
20. září 1986
Teplice n. B.
LD Moravan
19.00 hod.

ANTONÍN PERGLER — housle
MONIKA TUGENDLIEBOVÁ — klavír
Na programu: V. Novák, J. Suk, A. Dvořák, B. Smetana

PROGRAMY SK ROH

Pátek 5. 9.
sál SK ROH
19.30 hod.

Koncert folkové hudby
KAREL PLÍHAL a EMIL POSPÍŠIL

Neděle 7. 9.
sokolovna
19.30 hod.

ORCHESTR KARLA VLACHA
se zpěváky Yvetou Simonovou, Pavlínou Filipovskou,
Karlem Hálou a Karlem Štědrým

Středa 10. 9.
sál SK ROH
19.30 hod.

KDO ODHALÍ TAJEMSTVÍ JEZERA LOCH NESS?
pořad z cyklu Krásné záhady naší planety, který připravili
Michal Brumík a Ivan Mackerle, nadšení sběratelé a badatelé
neobjasněných záhad.

Středa 17. 9.
sál LŠU
19.30 hod.

I. abonentní koncert KPH
POcta NÁRODNÍMU UMĚLCI V. NOVÁKOVİ
Účinkují: Milan Bialas — klavír
Věra Bialasová — klavír
Renata Bialasová — klavír
Martin Bielas — housle

Na programu díla V. Nováka, C. Debussyho, L. Janáčka,
F. Lauba, B. Martinů

Neděle 28. 9.
sál SK ROH
15.00 hod.

TANEČNÍ DISKOTÉKA

Pondělí 29. 9.
malý sál
19.00 hod.

Cestopisná přednáška
ZAJÍMAVOSTI Z ŘECKA
Připravila a hovoří Dr. Emilie Vaško

Neděle 5. 10.
sál LŠU
19.30 hod.

II. abonentní koncert KPH
FELIX SLOVÁČEK — klarinet
BORIS KRAJNÝ — klavír
Na programu: M. Ravel, F. Poulenc, D. Milhaud, C. Debussy

Změna programů vyhrazena, předprodej vstupenek v kanceláři
SK ROH, tel.: 20 74.

KRÁSNÉ ZÁHADY NAŠÍ PLANETY

Michal Brumík a Ivan Mackerle

„Mě je nesmírně sympatické, co moji přátelé Michal a Ivan dělají. Já totiž dělím lidi na tři kategorie. Ta první když slyší o Lochnesské nestvůře, tak jí to vůbec nezajímá, jedním uchem tam, druhým ven. Tu druhou až to zajímá, se zájmem si o tom přeče, ale jen nesmírně malá část lidí je schopna se k jezeru Loch Ness vypravit. A oni patří do té třetí kategorie, kterou miluji nejvíce. Když jsem se dověděl, že tam chtějí jet, položil jsem si otázku. Mají naději na úspěch nebo nemají? A navzdory tomu, že Lochneska je už tak trochu zprofanována, myslím, že hledání neznámých tvorů svou velkou cenu má. Jejich výprava mi byla sympatická a jeli tam s mým obrovským fanděním“.

Tato slova napsal kdysi spisovatel Ludvík Souček, dnes už legendární průkopník české literatury faktu, který svými pracemi Tušení stínu a Tušení souvislosti ukázal na množství mnohem větších a přitažlivějších záhad, než je Lochneská příšera.

A přesto to nijak neubírá Nessii na jejím půvabu a zajímavosti. Ne každý vám řekne, co je to Baalbek, kde leží Stonehenge. Jezero Loch Ness bude ale znát určitě každý, tolik už o něm a především o jeho prapodivné obyvatelce bylo napsáno, řečeno a nafilmováno. Michal Brumík a Ivan Mackerle, které obdivoval Ludvík Souček, jsou právě ti dva, kteří v cyklu pořadů „Krásné záhady naší planety“ mohou povědět o jezeru řadu zajímavostí.

Oba jsou nadšení a neúnavní sběratelé a badatelé neobjasněných záhad z

nejrůznějších oblastí našeho světa. Zabývají se jejich prověřováním a luštěním. Výsledkem jejich pátrání je zmíněný cyklus komponovaných pořadů, v nichž živým vyprávěním seznamují diváky s neobvyčejnými případy a úkazy, zahalenými určitou rouškou tajemství nebo mýtu. K tématice ale přistupují objektivně a objasňují zvláštnosti a příčiny vzniku různých „záhad“. Nevyhýbají se však ani případům, které se vědě dosud vysvětlit nepodařilo. Bohatě využívají prací našich i zahraničních, zejména sovětských vědců a odborníků, ale předkládají divákům i výsledky vlastní badatelské činnosti a poznatky ze svých cest a výzkumných výprav za ověřováním senzačních zpráv. Pořady jsou doplněny a zpestřeny diafrozity, magnetofonovými záznamy a filmy, které na svých cestách za záhadami sami natocili.

Jeden z jejich mnoha pořadů má název „Kdo odhalí tajemství jezera Loch Ness?“ a bude se konat v sále Sdruženého klubu ROH dne 10. září 1986 v 19.30 hodin.

EH

O KARLU PLÍHALOVÍ

Mladému hranickému publiku je snad zbytečné písničkáře Karla Plíhala představovat. Zpíval zde již čtyřikrát. Poprvé v březnu 1983, kdy ještě nebyl ověnčen Portami a neměl publicitu v tisku a dalších sdělovacích prostředcích. Znali ho nejvíce ti hraničáci, kteří tehdy studovali v Olomouci. Nebot tam Karel žije a tam začal veřejně i neveřejně zpívat a hrát. První jeho vystoupení v Hranicích bylo zaplněno skrovně — asi 150 posluchačů, zatímco další jeho koncerty byly již beznadějně vyprodány. A tak tomu bude také 5. září 1986, kdy vystoupí v sále SK ROH se svým kolegou, kytaristou Emilem Pospíšilem.

Na obalu jeho první LP desky, která vyšla v letošním roce, uvádí Česmír Klos: „Plíhalovy písničky by mohly spojovat generace, jenže o tom ta starší zatím neví. Snad proto tak dlouho trvalo, než se jim otevřely brány nahrávacích studií, zatímco věrní mladí posluchači jich už léta znají desítky. A nejen to, oni si je i zpívají. Nic jim nevadí, že melodika mnohých upíjela ze stařičkého swingu, který berou stejně samozřejmě jako semaforská generace Šlitrovu tvorbu v době převratného nastupu rocku. Zkresloval bych však, kdybych podlehl této nabízející se přímočarosti zdrojů, neboť Plíhal — tvůrce není poplatný a bral hodiny v latinsko-americké hudbě i u Beatles, poslouchal Jethro Tull a Pink Floyd a kvůli kde všude jitřil svůj bajkařský a vyprávěčský talent.“

Karel Plíhal je jednou ze stěžejních osobností folku bez ohledu na to, že se takřka vším podstatným tradiční folkové představě vymyká. Ba už samotným hudebním názorem, a to nejen z hlediska již vyhrazených inspirací, ale především skladebně propracovanou melodikou, v níž se můžeme daleko spíše nadat nečekaných proměn než svůdně zapamatovatelné jednoduchosti. A přesto melodie v hlavách uvíznou a nepřipadají nijak zbytečně košaté — autor zná míru a tihne ke komorním náladám. Svou dravost a nespoutanost naopak vybíjí v obtížných kytarových partech.

Darem nedarem Plíhalova všeestranného mezukantského talantu je zpěv — rozsahem a technikou obyčejný, někdy udýcháný, jindy trochu zašumlováný, a přesto svůdný, zajímavý, osobitý“.

Tolik Čestmír Klos o Karlu Plíhalovi. Pořadatelům jeho blížícího se koncertu zbyvá dodat, že večery s Karlem Plíhalem mají vždy mimořádnou atmosféru, jsou hudebním zážitkem skutečně pro všechny generace a dokladem toho, že Karel Plíhal má své nezastupitelné místo v naší hudební kultuře.

EH

KRUH PŘÁTEL HUDBY ZAHAJUJE NOVOU SEZÓNU

I. abonentní koncert 17. 9. 1986:

Koncert je součástí hudebního festivalu „Novákovy Teplice n. Beč.“. Připravil jej profesor brněnské konzervatoře, pianista Milan Bialas se svou hudebně zařazenou rodinou. Do koncertního programu zařadil nejen díla Vítězslava Nováka, ale také C. Debussyho, L. Janáčka, F. Lauba a B. Martinů.

MILAN BIALAS je narozen v roce 1935. Hru na klavír studoval na brněnské konzervatoři a na Janáčkově akademii muzických umění. Soustavnou koncertní činnost započal ještě v době svých studií. Od roku 1966 k ní přistoupily i recitály v zahraničí. Přibližně v druhé polovině šedesátých let se začala rozvíjet spolupráce Milana Bialase s brněnským studiem Čs. rozhlasu, kde je dnes jedním z nejagilnějších pianistů. Natáčel i v belgickém rozhlasu, a to skladby Smetanovy, Voříškovy a Stravinského. Spolupracuje také s Komorním orchestrem Bohuslava Martinů a se Státní filharmonií Brno.

Ve své reprodukční činnosti se Milan Bialas zaměřuje především na současnou tvorbu. V roce 1973 uvedl v Brně svůj první recitál z pětidenního cyklu „Současná klavírní tvorba“, který byl věnován skladbám brněnských autorů. České skladby propaguje vždy na koncertech v zahraničí. Na domácích pódiích v rozhlasu hraje kromě české hudby i méně známé skladby autorů evropských, většinou jako československé premiéry. Pedagogicky působí na brněnské konzervatoři a na Janáčkově akademii muzických umění.

VĚRA BIALASOVÁ působí jako profesorka na brněnské konzervatoři. Zúčastnila se mezinárodního klavírního kursu v Belgii, koncertovala v Belgii a NDR. Svou koncertní činnost zaměřila na komorní hru a věnuje se hře na dva klavíry spolu se svým manželem.

Renata Bialasová je posluchačkou posledního ročníku Vysoké školy muzických umění v Bratislavě, obor klavír. **Martin Bialas** studuje IV. ročník konzervatoře v Brně, obor housle.

II. abonentní koncert KPH 5. 10. 1986:

zasloužilý umělec **FELIX SLOVÁČEK** — klarinet

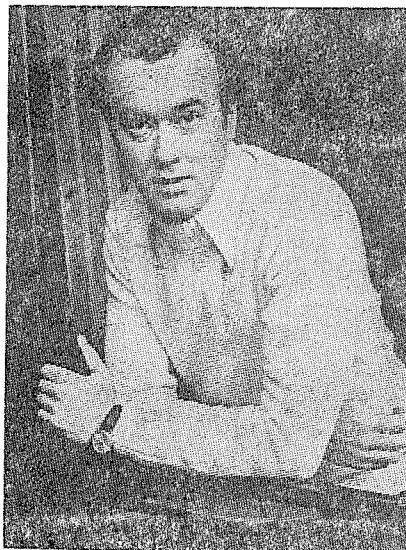
BORIS KRAJNÝ — klavír

Na programu: M. Ravel, F. Poulenc, D. Milhaud, C. Debussy

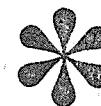

FELIX SLOVÁČEK je rodák z Gottwaldova. Konzervatoř studoval v Kroměříži a s Borisem Krajným byli spolužáci. Jako mimořádný talent však z konzervatoře záhy přešel na Janáčkovu akademii muzických umění, kde pokračoval ve studiu — obor hra na klarinet. Přesto, že vystudoval vážnou hudbu, široké veřejnosti je znám především z oblasti hudby populární. Působil v orchestru Karla Vlacha, orchestru Ladislava Štadidla a nyní jako šéfdirigent Čs. rozhlasového orchestru v Praze,

K vážné hudbě se rád vrací. V poslední době spolupracoval se Sukovým komorním orchestrem, se kterým byl na světoznámém festivalu klasické hudby v Salzburgu. Španělsko navštívil s Kociánovým kvartetem a zúčastnil se zájezdu do Singapuru na pozvání Singapur Symfonic Orchestra. Patří mezi významné osobnosti hudební kultury nejen u nás, ale i v zahraničí.

čestné uznání v Mezinárodní klavírní soutěži o cenu královny Alžběty v Bruselu a o rok později zvítězil v 5. mezinárodní klavírní soutěži v Senigallii. V roce 1981 byl jmenován sólistou České filharmonie.

VYUČOVÁNÍ V KURSECH SK ROH

Kursy společenského tanče

středa 16.30 — 19.00
středa 19.15 — 21.30
pátek 16.30 — 19.00
pátek 19.15 — 21.30

Vyučovací lekce se konají v sále SK ROH, závěrečná kolona v sokolovně. Vyučování jedenkrát v týdnu, kursovné Kčs 150,—. Lektoři: tanecní mistři manželé Chvatíkoví.

Jazykové kurzy

němčina I.: úterý 16.00 — 17.30
němčina II.: úterý 17.30 — 19.00
angličtina I.: čtvrtek 17.00 — 18.30
angličtina II.: čtvrtek 18.30 — 20.00

Vyučování v učebně SK ROH jedenkrát v týdnu, kursovné Kčs 280,— pro studenty Kčs 200,—. Lektory: Pavla Martinková, Jiřina Kučírková.

Kursy šití:

pro začátečníky:
pro pokročilé:
pondělí 15.00 — 18.00
pondělí 18.00 — 21.00
středa 15.00 — 18.00
středa 18.00 — 21.00

Vyučování jedenkrát v týdnu v učebně SK ROH, kursovné pro začátečníky Kčs 150,—, pro pokročilé Kčs 100,—. Lektorka: Marcela Kotková.

Hudební kursy pro mládež

Vyučování hře na klavír po celý školní rok dle rozvrhu. Měsíční kursovně Kčs 95,—. Lektor: s. Hynek Vojanec.

Přihlášky do uvedených kursů přijímáme v kanceláři SK ROH, kde obdržíte i podrobné informace.

Kulturní akce závodní organizace SSM CVH k. p. Hranice

Středa 17. 9. 1986 **TANEČNÍ DISKOTÉKA**
kult. dům CVH uvádí Vojta Janiček
20.00 hod.

Sobota 11. 10. 1986 **TANEČNÍ ZÁBAVA**
kult. dům CVH hraje skupina „Pirilio“ Pavla Nováka ml.
20.00 hod.

Zivotní jubilea občanů našeho města v měsíci září 1986

75 LET:

Horňáková Rozalie, Hranice, Fierlingerova 740
 Hučíková Štěpánka, Hranice, Boženy Němcové 1098
 Baranová Marie, Hranice, Drahotuše, Zachalupčí 266
 Michálková Ludmila, Hranice, Velká 10
 Bartoš Stanislav, Hranice, Lhotka 10
 Balhárová Marie, Teplice nad Bečvou 95
 Koláčková Libuse, Hranice - Slavíč 22

80 LET:

Bartschová Antonie, Hranice, Struhlovsko 1500
 Zavadilová Leopolda, Hranice, Jiráskova 114
 Nádvorníková Anna, Hranice, Drahotuše, Hranická 105
 Mlčáková Antonie, Hranice, Valšovice 9

90 LET A VÍCE:

Krejčí Jaroslav, Hranice, Fučíkova 623 — 90 let
 Tvrdonová Ludmila, Hranice, Struhlovsko 1721 — 91 let
 Tvrdonová Ludmila, Hranice, Struhlovsko 1721 — 91 let

Sbor pro občanské záležitosti při radě MěstNV Hranice přeje všem jubilanům dobré zdraví a hodně životní pohody do dalších let.

Zemřelí občané našeho města

Červen 1986:

Stryk Jaroslav, Hranice, Sovětské armády 254, nar. 11. 6. 1925
 Švub František, Hranice, Jiřího z Poděbrad 1010, nar. 25. 3. 1912
 Tauberová Marie, Hranice, Cementářská 1305, nar. 5. 11. 1917
 Peška Jan, Hranice, Komenského 230, nar. 22. 6. 1913
 Frankovič Otto, Hranice, Struhlovsko 1490, nar. 10. 11. 1906
 Hümmer Antonín, Hranice, Struhlovsko 1405, nar. 2. 12. 1927
 Kvaňová Marie, Hranice, Přátelství 1366, nar. 9. 1. 1913
 Jaroš Karel, Hranice, Hálkova 912, nar. 20. 1. 1917
 Jamborová Marie, Hranice - Slavíč 29, nar. 29. 6. 1907
 Brázdrová Marie, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 15. 8. 1910
 Schenková Ludmila, Teplice nad Bečvou 95, nar. 3. 2. 1928
 Vyskočilová Jiřina, Hranice, Čsl. armády 546, nar. 25. 4. 1927
 Koláček Petr, Hranice - Drahotuše, Nerudova 470, nar. 29. 9. 1944
 Král Klement, Hranice - Valšovice 18, nar. 22. 10. 1910
 Lev Josef, Hranice, Struhlovsko 1536, nar. 16. 2. 1910
 Novotná Anna, Hranice, Čsl. armády 203, nar. 16. 10. 1921

Červenec 1986:

Horáková Vlastimila, Hranice, Struhlovsko 1536, nar. 1. 4. 1912
 Domesová Anděla, Hranice, Máchorova 887, nar. 1. 9. 1901
 Watzlawiková Frant., Hranice, 28. října 129, nar. 16. 8. 1903
 Humplík Cyril, Teplice nad Bečvou 10, nar. 4. 2. 1915
 Sedlák František, Hranice - Velká 40, nar. 12. 9. 1907

Mayer Antonín, Hranice, Vrchlického 960, nar. 10. 6. 1986
 Trnčáková Hedvika, Hranice, Přátelství 1367, nar. 7. 10. 1910
 Rýparová Anna, Hranice, Nerudova 1150, nar. 18. 5. 1908
 Vala Cyril, Hranice, Trávnická 1178, nar. 30. 8. 1907
 Králová Františka, Hranice - Valšovice 13, nar. 24. 9. 1896
 Krajiček Karel, Hranice, 28. října 128, nar. 14. 6. 1907
 Slováček Ignáč, Hranice, Hřbitovní 699, nar. 16. 11. 1905
 Macenauer Josef, Hranice, 1. máje 1661, nar. 30. 11. 1909
 Staněk Miroslav, Hranice - Olšovec 59, nar. 17. 10. 1925
 Retková Žofie, Hranice, Kollárova 1263, nar. 26. 4. 1904
 Vinklar Antonín, Teplice nad Bečvou 4, nar. 8. 5. 1928
 Struška Rudolf, Hranice, kpt. Jaroše 1249, nar. 7. 3. 1929
 Rabl Jan, Hranice, Hřbitovní 1192, nar. 13. 1. 1918
 Malounek Josef, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 2. 12. 1909

Čest a věčná památka našim zemřelým spoluobčanům!

PROGRAMY KIN

LETNÍ KINO:

2. — 4. 9.	GAPPA	Japonský fantastický film, mládeži přístupný.
5. — 8. 9.	PŘIROZENÝ TALENT	Americký film o mladém hráči baseballu. Dle románu R. Malamunda. Film je mládeži přístupný.
9. — 11. 9.	JÁ NEJSEM JÁ	Český film. Co se může stát, když člověk ztratí svou tvář. Film je mládeži nepřístupný.
12. — 15. 9.	POLICAJT V BEVERLY HILL	Americký film. O detektivovi, který pátrá po vrazích svého přítele. Film je mládeži nepřístupný.
16. — 18. 9.	MLADÉ VÍNO	Český film. Třetí posezení u vína, tentokrát s počítáčem. Film je mládeži přístupný, nevhodný pro děti do 12 let.

Začátky představení po setmění, t. j. asi ve 20.00 hod., v případě nepříznivého počasí v kině Svět ve 20.00 hod.

Kino Svět:

2. — 4. 9.	POSTŘÍŽINY	Český film natočený podle literární předlohy B. Hrabala. Film je mládeži nepřístupný.
------------	------------	---

5. — 8. 9.	TÍSNOVÉ VOLÁNÍ Český film. Dramatická noc hlídkového vozu v centru velkoměsta. Film je mládeži nepřístupný.
9. — 11. 9.	E. T. MIMOZEMŠTAN Americký film. Tři miliony světelných let od domova. Film je mládeži přístupný.
12. — 14. 9.	MARKÝZ DEL GRILLO italský film. Nenapravitelný šprýmař ve službách papeže. Film je mládeži nepřístupný.
15. 9. v 17.00 hod.	Představení pro členy Klubu přátel sovětského filmu ŠTĚPY Gruziinský poetický film
16. — 18. 9.	FANNY A ALEXANDER Švédský film režiséra Ingmar Bergmana. Film je mládeži nepřístupný.
19. — 22. 9.	VLČICE Polský film. Horror o ženě, která nepřestala po své smrti žít. Film je mládeži nepřístupný.
23. — 25. 9.	DOBYVATELÉ ZTRACENÉ ARCHY Americký film. Dobrodružství s notnou dávkou napětí, humoru a nadsázký. Film je mládeži přístupný.
26. — 29. 9.	SOUDCE Francouzský film. Dramatické odhalení nezákonného obchodu s drogami. Film je mládeži nepřístupný.
30. 9. — 2. 10.	DO ZUBŮ A DO SRDÍČKA Český film. Téměř milostná komedie o raných ranách od života. Film je mládeži přístupný, nevhodný pro děti do 12 let. Začátky představení do 14. září v 18.00 hod., od 14. září do 18. září v 17.00 hod., od 18. září v 17.00 hod. a v 19.30 hod.

Představení pro děti — každou sobotu

6. září v 16.00 hod.	PATNÁCTILETÝ KAPITÁN Sovětský film podle stejnojmenného románu.
13. září v 16.00 hod.	MUŽ ODVÁZNÉHO SRDCE Korejský film. O lásce a statečnosti.
20. září v 15.00 hod.	MĚSEC SE DVĚMA ZLAŤÁKY Rumunská pohádka o dědkovi a krásné vídě.
27. září v 15.00 hod.	MRKÁČEK ČIKO Český film o přátelství dvou chlapců a psa.

Představení pro mládež — každou neděli

7. září v 15.30 hod.	KLUK ZA DVĚ PĚTKY Český film. První melouch, první láska. Nevhodný do 12. let.
14. září v 15.30 hod.	SRDEČNÝ POZDRAV ZE ZEMĚKOULE Český film. O dvou ufonech, kteří objevují naši planetu. Nevhodný do 12. let.
21. září ve 14.30 hod.	S ČERTY NEJSOU ŽERTY Česká pohádka. Čert pomůže mladému mlynáři potrestat ne-spravedlnost a získat princeznu.
28. září ve 14.30 hod.	STŘÍBRNÁ MASKA Rumunský film. Romantická dobrodružství neohroženého zastance práv chudiny.
Představení pro školní družiny	
2. a 3. 9.	ZA ZVÍŘÁTKY DO POHÁDKY Polský film. Pestrá skládanka pohádkových příběhů.
9. a 10. 9.	PANE, POJĎTE SI HRÁT Český film. O medvídcích, kteří se potkali u Kolína.
16. a 17. 9.	NEVĚSTA S NEJKRÁSNĚJŠÍMA OCÍMA Česká pohádka o hledání štěstí, úkladech a lásky.
23. a 24. 9.	KAMARÁD KAPŘÍKŮ Český film. Tři návštěvy ve světě moderní pohádky.
30. 9. a 1. 10.	POZOR NA OPIČKY Sovětský film. Pohádkové dobrodružství malých nezbedníků.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou — Vydává Sdružený klub ROH
Hranice. — Tisknou MTZ Olomouc, provoz 12, Leninova 21. — Cena Kčs 2,—
Povoleno ONV Přerov pod číslem: o 380823085.